

137

40

หลักการค้นหาความจริงในการสอบสวน

พันตำรวจโท สุเมธ จิตต์พานิชย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-868-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

116760153

TRUTH FINDING DURING INQUIRY

Pol. Lt.Col. Sumeth Jitparnich

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

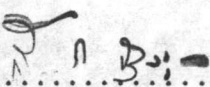
ISBN 974-631-868-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

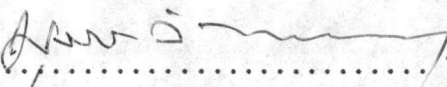
หลักการค้นหาความจริงในการสอบสวน
พันตำรวจโท สุเมธ จิตต์พานิชย์
นิติศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์

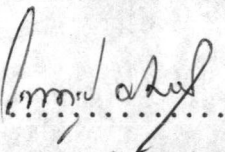

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

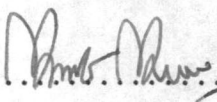

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ อุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มูรธา วัฒนชะชีวะกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์)

..... กรรมการ
(พล.ต.ต.ธรรมชัย แสงเสัยโย)

สุเมธ จิตต์พานิชย์ . พ.ศ.ท. : หลักการค้นหาความจริงในการสอบสวน

(TRUTH FINDING DURING INQUIRY) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์,

154 หน้า ISBN 974-631-868-3

การสอบสวน เป็นกระบวนการยุติธรรมขั้นตอนหนึ่งที่ใช้กลั่นกรองผู้ต้องหาที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญา ก่อนที่จะขึ้นไปสู่การพิจารณาตัดสินของศาล การสอบสวน เป็นการรวบรวมพยานหลักฐาน และการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งได้กระทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิด และเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ การสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานที่มีประสิทธิภาพคือ การค้นหาความจริง ซึ่งเป็นเป้าหมายในการดำเนินการคดีอาญา

เมื่อมีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้น รัฐมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง จะต้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนของตัวผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีตามกฎหมาย รัฐมีหน้าที่อำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชน โดยองค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมคือ ตำรวจ อัยการ และศาลจะต้องร่วมมือกันในการค้นหาความจริง พนักงานสอบสวนในปัจจุบัน เป็นผู้เริ่มดำเนินคดีโดยการสอบสวนค้นหาความผิด โดยไม่ทำการสอบสวนพยานของฝ่ายผู้ต้องหาที่อ้าง ไม่ทำการค้นหาความจริงโดยการสอบสวนพยานของฝ่ายผู้ต้องหาที่อ้าง ไม่ทำการค้นหาความจริงโดยการรวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิด ทั้ง เป็นผลดีและเป็นผลร้ายแก่ผู้ต้องหา เพื่อให้ได้ความจริงก่อนมีความเห็นในทางคดี

วิทยานิพนธ์นี้มุ่งที่จะชี้ให้เห็นหลักการค้นหาความจริงจากตัวบทกฎหมาย หลักเกณฑ์และแนวความคิดที่จะทำให้พนักงานสอบสวนในฐานะผู้เริ่มทำการสอบสวนคดีอาญา ยึดเป็นหลักในการสอบสวนคดีอาญา จะทำให้การสอบสวนมีประสิทธิภาพ เมื่อฟ้องร้องต่อศาลน่าจะลงโทษผู้กระทำความผิดได้ ไม่เป็นผลละเมิดสิทธิของผู้อื่น เกินความจำเป็น ก่อให้เกิดความยุติธรรมอันเป็นหลักสากลที่นานาประเทศยอมรับ

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

#C570812 : MAJOR LAW
KEY WORD: INVESTIGATION/TRUTH FINDING

SUMETH JITPARNICH, POL.LT.COL. : TRUTH FINDING DURING
INQUIRY, THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.PAITOON
KONGSOMBOON, 154 pp. ISBN 974-631-868-3

As the matter of fact, investigation is one of step-proceeding for finding fact from the accused before going to the court procedure. In practice, investigation on evidence-collective under the provision of Criminal Procedure Code for confirming on facts or offences of the accused. It can be said that the capacity in evidence-collective is the aim of criminal proceeding.

When offence is committed it is the duty of State to take a legal step starting from investigation upto proving his guilt because one of the duty of State is to provide justice to her citizens by using Criminal Justice Agencies which are Police, Public Prosecutor and Court. The co-operation of these agencies are very important to acheive their end. But unfortunately, the investigation of inquiry officer only focuses on evidences that confirming on guilty of the accused.

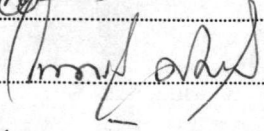
This thesis wishes to reserch on the principle of legally finding fact for inquiry officers which can provide both justice and efficientcy to the law enforcers.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์.....

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์.....

ปีการศึกษา.....2537.....

ลายมือชื่อนิสิต..........

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..........

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ในการค้นคว้าวิจัยเพื่อเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ
รองศาสตราจารย์ ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์ เป็นอย่างสูง ที่ให้คำแนะนำในการเลือกหัวข้อวิทยานิพนธ์
ให้คำแนะนำ ข้อคิดและแนวทางในการเขียนวิทยานิพนธ์ ตลอดจนตรวจ แก้ไข โดย เสียสละ
เวลาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาจนทำให้การเขียนวิทยานิพนธ์สำเร็จไปด้วยดี

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์มรุชา วัฒนะชีวะกุล ที่ได้เสียสละ
เวลาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ โดยให้ข้อคิด ข้อสังเกตที่เป็นหลักในการเขียนและ
สนับสนุนโครงร่างวิทยานิพนธ์

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ, อาจารย์ ดร.
กิตติพงษ์ กิตยารักษ์ และพล.ต.ต.ธรรมชัย แสงเสงี่ยม ทั้ง 3 ท่านที่ได้สละเวลาตรวจแนะนำ
แก้ไขวิทยานิพนธ์และเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผู้บังคับบัญชาที่สนับสนุนให้ผู้เขียนศึกษาต่อจนสำเร็จ

อย่างไรก็ตาม วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ เพราะได้รับการสนับสนุนจาก
ครอบครัวผู้เขียน และได้รับการสนับสนุนตำราค้นคว้าจากเจ้าหน้าที่ห้องสมุด คณะนิติศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกคน

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ถ้ามีความบกพร่องผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว หาก
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ในการศึกษาอยู่บ้าง ขอมอบให้กับบิดามารดาที่ล่วงลับ
ไปแล้ว ซึ่งได้วางรากฐานการศึกษาจนผู้เขียนประสบความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

พันตำรวจโท สุเมธ จิตต์พานิชย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
สมมติฐาน	3
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ขอบเขตการศึกษา	4
วิธีการศึกษา	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากวิทยานิพนธ์	4
บทที่ 2 ทฤษฎีและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการค้นหาความจริง และการรับฟัง พยานหลักฐานในคดีอาญา	5
ส่วนที่ 1 หลักการค้นหาความจริง	5
1. ความหมายของการค้นหาความจริง	5
2. จุดมุ่งหมายการค้นหาความจริงในคดีอาญา	6
3. หลักการและมาตรการควบคุมการค้นหาความจริง ...	7
ก. หลักการค้นหาความจริงในระบบ Common Law	7
ข. หลักการค้นหาความจริงในระบบ Civil Law	14
4. การเป็นภาวะวิสัยในการค้นหาความจริง	17
ส่วนที่ 2 เกณฑ์การรับฟังพยานหลักฐานในคดีอาญา	23
1. พยานหลักฐานที่รับฟังได้ในคดีอาญา	26
2. ตุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานในคดีอาญา	31
3. ตุลพินิจในการชี้หน้าพยานหลักฐานในคดีอาญา ...	47

บทที่ 3	หลักเกณฑ์ทางกฎหมายและบทบาทของพนักงานสอบสวนกับการค้นหาความจริง	61
	ระบบการค้นหาความจริงในชั้นก่อนการพิจารณาของศาล	61
	1. หลักเกณฑ์และจุดมุ่งหมายของการสอบสวนคดีอาญา	61
	2. การสอบสวนและการฟ้องคดีอาญา เป็นกระบวนการเดียวกัน	67
	3. องค์การที่มีอำนาจสอบสวนคดีอาญา	72
	หลักเกณฑ์ทางกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาตามบทกฎหมายที่ใช้	
	บังคับในปัจจุบัน	76
	หลักเกณฑ์และดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานในชั้นสอบสวน	82
	หลักเกณฑ์และดุลพินิจในการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานในชั้นสอบสวน	85
	ความเป็นภาวะวิสัยของพนักงานสอบสวน	86
	ศึกษาเปรียบเทียบการค้นหาความจริงในคดีอาญาในและการชั่งน้ำหนัก	
	พยานชั้นสอบสวนชั้นสั่งฟ้องของพนักงานอัยการและในชั้นพิจารณาคดี	
	ของศาล	89
บทที่ 4	บทวิเคราะห์การค้นหาความจริงในชั้นสอบสวน	94
	ปัญหาการสอบสวนค้นหาความจริงไม่มีประสิทธิภาพทำให้ไม่สามารถฟ้องร้อง	
	ผู้ถูกกล่าวหาหรือถ้าฟ้องร้องแล้ว ศาลไม่อาจลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ ..	94
	ปัญหาการค้นหาความจริงในการสอบสวนจะต้องไม่ดำเนินการเป็นการล่วง	
	ล้ำสิทธิบุคคลเกินความจำเป็น	100
บทที่ 5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	110
	รายการอ้างอิง	119
	ภาคผนวก	123
	ประวัติผู้เขียน	154